

Na acht interviews over de hemel heb je als lezer misschien wel meer af- dan bij moeten leren.

GELOOF • RICK MOELIKER BEELD MARTINE VONK

We zullen bij Jezus zijn

Wat gebeurt er met ons na de dood? Het is een vraag die christenen al eeuwenlang fascineert, maar ook een vraag waar de Bijbel opvallend weinig over zegt. Marco van der Straten, hoofdredacteur van *EO Visie*, vroeg aan negen christenen wat zij verwachten nadat ze hun laatste adem op aarde hebben uitgeblazen.

We komen in ieder geval niet in de hemel, denkt theoloog Willem Ouweeneel. In het Oude Testament gaat het ook nooit over het hierna-maals, in het Nieuwe Testament vertelt Jezus enkel en alleen dat we na onze dood bij Hem zullen zijn. Punt. Hoe dat precies vorm krijgt, weten we niet. Dat hoeft volgens Ouweeneel ook niet. ‘Met Christus te zijn is toch verreweg het beste?’ Het ging volgens de theoloog mis toen de vervangingstheologie opgeld begon

‘Met Christus te zijn is toch verreweg het beste?’

te doen: de gedachte dat de beloften die God in het Oude Testament doet aan het volk van Israël geldig zijn voor alle christenen. Hoewel we dus niet weten wat er precies komt, weten we wel dat het alle verwachtingen zal overtreffen. Bij het sterven ‘sluit je de ogen hier en doe je ze weer open in Gods heerlijkheid’, denkt dominee Paul Visser. Die verwachting stempelt volgens hem als het goed is het leven

lijk haar man en drie jonge kinderen achter te moeten laten. Dat blijft voor christenen op de meeste momenten een lastig te verteren ge-dachte. Je ziet ook bij veel niet-gelovigen dat ze de hoop hebben ooit weer herenigd te worden met hun geliefden. Hoe zit het eigenlijk met de mensen die Jezus niet als hun Heer erkennen? Ook over hun toekomst valt weinig tot niets te zeggen. Dat is maar goed ook, want zo blijft het oordeel in de handen van God. Na acht interviews heb je als lezer misschien wel meer af- dan bij moeten leren. Want onze beelden van hemel en hel zijn net als die van Dante in de *Goddelijke Komedie* vaak maar al te menselijk. En laat God nu precies buiten de menselijke orde vallen. Dat belooft wat voor het komende Koninkrijk, of dat nu de hemel is of het nieuwe Jeruzalem. Jezus Christus is daar, dat is wat de auteur onthoudt van de gesprek-ken die hij voerde. Verder neemt hij geen stel-ling in. Dat is te prijzen, want waarover God niet expliciet spreekt moet men zwijgen. ■

Als ik in de hemel kom
MARCO VAN DER STRATEN, UITG.
ARK MEDIA, HEERENVEEN 2018.
143 BLZ. € 14,95

- + toegankelijk en verhelderend
- + gespreksvragen aan het einde van het boek

BOEKEN

GESCHIEDENIS • WILLEM BOUWMAN

Koloniale oorlogen in Indonesië. Vijf eeuwen verzet tegen vreemde overheersing
PIET HAGEN, UITG. DE ARBEIDERSPERS, AMSTERDAM 2018.
1024 BLZ. € 59,95

In juni 1596 arriveerde Cornelis de Houtman met vier schepen voor de kust van Java, het begin van de Nederlandse be-moeienis met de Indische archipel, die bijna vier eeuwen zou duren. Het contact verliep allerm minst vreedzaam. Bij schermutselingen kwamen ongeveer honderd Javanen om het leven. Gepensioneerd jour-nalist Piet Hagen, de biograaf van P.J. Troelstra, onderzocht en beschrijft minutieus al het militaire geweld dat de Neder-landers hebben gebruikt om de archipel te onderwerpen en te beheersen. Zijn boek, *Koloniale oorlogen in Indonesië*, heeft de omvang, de objectiviteit en de gedetailleerdheid van een en-cyclopedie. Ongeveer vijfhon-derd confrontaties tussen de

koloniale troepen en opstan-dige archipelbewoners komen voorbij, variërend van boeren-opstanden, religieuze en poli-tieke protesten, stammenstrijd en oorlogen met andere kolo-niale mogendheden. In een chronologie achter in het boek zijn ze samengevat. Het boek maakt duidelijk dat het militaire geweld en bij-gaande oorlogsmisdaden tij-dens de Indonesische onaf-hankelijkheidsoorlog in een lange traditie staan. Alleen al tijdens de Java-oorlog (1825-1830) kwamen tweehonderdduizend Javanen om door geweld, hongering en ziekte.

- + objectief en gedetailleerd
- + uitstekend overzichtswerk

Waanwijze laster-bende. De geboorte van de wetenschap in acht ruzies
GEERTJE DEKKERS, UITG. SPECTRUM, HOUTEN 2018.
208 BLZ. € 19,99

In de zeventiende eeuw vol-trokken zich grote veranderin-gen in de wetenschap en in het wereldbeeld in West-Europa. Rationeel denken en het ver-garen van kennis door middel van waarneming en experi-ment maakten opgang. Het oude inzicht van Aristoteles en Ptolemaeus dat de zon en de planeten om de aarde draaien, maakte plaats voor het inzicht van Galileo dat de aarde om de zon draait. Teksten uit de Oud-heid werden kritisch gelezen en als onbetrouwbaar bestem-peld als ze niet spoorden met het nieuwe wereldbeeld. De overgang ging met veel emo-ties en twist gepaard, zo laat historica en wetenschapsjour-naliste Geertje Dekkers zien in haar boek *Waanwijze laster-*

bende. Zij beschrijft acht ruzies over nieuwe wetenschappelijke inzichten, waaronder het con-flict tussen de theoloog Voetius en de filosoof Descartes over de vraag of de waarheid van de Bijbel moest wijken voor de bevindingen van de weten-schap. Ook de klassieke inzich-ten over de eeuwigdurende beweging, de kwadratuur van de cirkel en de wichelroede zorgden voor twist. Dekkers beschrijft waarover de me-ningsverschillen gingen en hoe menselijk ze werden uit-gevochten. Haar boek is een aangename introductie tot de wetenschapsgeschiedenis van de zeventiende eeuw.

- + helder en beknopt
- + prachtig uitgegeven